

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 39. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 11. juni 2010

Tidspunkt: Kl. 11.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Eva Kjer Hansen (V) næstformand (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Pernille Frahm (SF), Lone Dybkjær (RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Udenrigsminister Lene Espersen og udviklingsminister Søren Pind

FO **Punkt 1. Rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 14.-15. juni 2010**

Dagsordenspunkterne 1-20 og 22 hører under Udenrigsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 21 hører under Økonomi- og Erhvervsministeriets ressort.

Dagsordenspunkterne 1-16, 21 og 22 blev forelagt af udenrigsministeren. Dagsordenspunkterne 17-20 blev forelagt af udviklingsministeren. Dagsordenspunkt 13 blev forelagt af både udenrigsministeren og

Udenrigsministeren: På det rådsmøde, som vi har på mandag, deltager også EU's udviklingsministre.

Udviklingsministeren vil efterfølgende orientere udvalget om sine punkter.

For så vidt angår mine egne sager vil jeg alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det. Dette gælder også økonomi- og erhvervsministerens sag vedrørende EU's integrerede maritime politik. Derudover vil jeg lige for god ordens skyld nævne, at punkt 14 om Georgien forventes taget af dagsordenen for rådsmødet.

Det er en meget langt og tung dagsorden. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi prøver at koncentrere os om den store sag, som er på dagsordenen. Så kan I spørge ind til de andre punkter.

Denne gang er der to punkter på til forhandlingsoplæg, nemlig Europa 2020 og Iran.

Udviklingsministeren: Ligesom udenrigsministeren vil jeg alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. Denne gang vil jeg blot nævne ét enkelt, nemlig MDG'erne eller 2015-målene. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle mine punkter på dagsordenen er til orientering.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17. juni 2010

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (sammenotat side 3)

Det Europæiske Råd 17/6-10 – bilag 3 (udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 17/6-10 – bilag 2 (fortroligt) (foreløbige retningslinjer for udarbejdelsen af konklusioner)

Udenrigsministeren: Den faste formand for Det Europæiske Råd vil på mandagens rådsmøde præsentere sit udkast til konklusioner for Det Europæiske Råd i Bruxelles den 17. juni 2010.

Topmødet afholdes på én dag, og der sigtes mod at begrænse antallet af emner og mod korte, fokuserede konklusioner. Det støtter vi fra dansk side.

Hovedemnet for DER vil være den økonomiske og finansielle situation. Der ventes på mødet en drøftelse af situationen i forhold til den aktuelle gældskrise og behovet for hurtig konsolidering i medlemslandene.

DER vil i den forbindelse også gøre status for arbejdet med styrket finansielt tilsyn og regulering.

Udgangspunktet for drøftelsen vil være en redegørelse for status med arbejdet i Van Rompuy taskforcen vedrørende styrket økonomisk koordination. Hovedtemaerne for taskforcens arbejde er større budgetdisciplin i kraft af en styrket og mere effektiv stabilitets- og vækstpagt, samarbejde om at reducere makroøkonomiske ubalancer gennem styrket overvågning, behovet for en mere effektiv krisehåndteringsmekanisme og styrket økonomisk governance med henblik på at kunne handle mere effektivt og koordineret. Taskforcen sigter mod at afslutte sit arbejde forud for DER i oktober.

Der har været afholdt to møder i taskforcen – den 21. maj og den 7. juni. DER ventes på baggrund af en mundtlig rapport fra Van Rompuy at drage nogle generelle konklusioner om det videre arbejde. Vi har endnu ikke set konkrete tekstforslag til konklusionerne om dette emne, men forventer, at der vil blive tale om retningsangivelse på forholdsvis overordnet plan. Regeringen vil komme tilbage til udvalget på et senere tidspunkt med et forhandlingsoplæg, når der foreligger mere konkrete forslag.

På taskforcemødet den 7. juni tegnede der sig bred støtte til de overordnede ideer, som finansministeren har redegjort for her i udvalget. Det omfatter bl.a. Kommissionens idé om et "europæisk semester", der indebærer fremrykkelse af medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer for at muliggøre drøftelser af landenes overordnede planer for den økonomiske politik forud for arbejdet med national politik, herunder fremlæggelse af budgetforslag i henhold til de nationale processer. På den måde vil EU kunne give sit input på linje med Nationalbanken, OECD osv. Men som finansministeren har redegjort for, vil der ikke blive tale om egentlig gennemgang endsige forhåndsgodkendelse af selve medlemslandenes finanslovsforslag. Det er muligt, at DER vil udtrykke denne brede, overordnede støtte til et "europæisk semester".

Ideerne drejer sig også om en styrkelse af stabilitets- og vækstpagten gennem øget fokus på, at landene når deres mellemfristede mål, og at gældskriteriet får større vægt, samt om styrket anvendelse af sanktioner og en bredere overvågning af konkurrenceevne og makroøkonomiske ubalancer. Kommissionen ventes at komme nærmere en konkretisering af sine tanker på disse områder efter DER.

Også G20-topmødet i Toronto sidst på måneden er på dagsordenen for DER. Fokus ventes at være på den økonomisk-politiske situation, finansiel regulering samt spørgsmålet om den finansielle sektors bidrag til krisefinansiering. Men også andre Torontospørgsmål kan blive berørt som f.eks. antiprotektionisme, klima/energi og udviklingsspørgsmål.

Et andet væsentligt emne på Det Europæiske Råd i juni vil være vedtagelsen af Europa 2020-strategien, som jeg netop har fremlagt og derfor ikke vil komme nærmere ind på her.

Desuden ventes Estlands forventede optagelse i eurosamarbejdet den 1. januar 2011 kort at blive drøftet i forbindelse med mødet.

Det Europæiske Råd vil herudover behandle en række emner, hvor der ikke ventes egentlige substansmæssige drøftelser. Et sådant emne er påbegyndelsen af forberedelserne af højniveaumøde i FN i New York vedrørende status for MDG'erne – altså 2015-målene – i september 2010.

Det er ligeledes forventningen, at Kommissionen på mødet vil præsentere dens meddelelse om klimaforandringer. Herudover vil formanden for EU's refleksionsgruppe – den tidligere spanske premierminister Filipe González – præsentere gruppens rapport, som netop er blevet offentliggjort.

Endelig vil Det Europæiske Råd skulle tage stilling til Rådets konklusioner om evalueringen af implementeringen af den europæiske pagt om indvandring og asyl. Heller ikke på dette punkt forventes der en substansmæssig drøftelse.

Det kan på nuværende tidspunkt herudover ikke udelukkes, at stats- og regeringscheferne vil skulle tage stilling til Kommissionens udtalelse om Islands EU-ansøgning.

Vi vender som sædvanligt tilbage til mødet i Det Europæiske Råd, når statsministeren selv forelægger mødet her i udvalget den 16. juni 2010.

2. Etablering af Den Fælles Udenrigstjeneste

– Orientering

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlendnotat side 6)

EUU alm. del (09) – bilag 421 (fortroligt) (seneste udgave af forslag til etablering af den fælles udenrigstjeneste)

EUU alm. del (09) – bilag 361 (fortroligt) (kompromisforslag)

EUU alm. del (09) – bilag 319 (grundnotat af 12/4-10)

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 70

EUU alm. del (09) – bilag 391 (baggrundspapir om det forventede forløb af rekrutteringen til den kommende fælles europæiske udenrigstjeneste)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 991, senest behandlet i EEU 7/5-10)

EUU alm. del (09) – bilag 407 (side 947, behandlet i EEU 23/4-10)

EUU alm. del (09) – bilag 330 (side 826, behandlet i EEU 19/3-10)

Udenrigsministeren: Det er forventningen, at der bliver en kort drøftelse af den fælles udenrigstjeneste. Ashton har fremsendt et forslag til pakkedløsning, som blev godt modtaget i Rådet, og som fortsat forhandles med Europa-Parlamentet. Udover selve forslaget til tjenestens etablering består pakken af en erklæring fra Ashton om politisk ansvarlighed og en udtalelse fra Ashton om tjenestens grundlæggende organisering.

Forhandlingerne med Europa-Parlamentet er ikke nemme, men jeg håber meget, at de snart kan blive bragt til ende, så vi i Rådet kan konstatere enighed om FUT'en og hurtigt kan komme i gang med etableringen af tjenesten i Bruxelles. Det centrale udestående er fortsat tjenestens tilknytning til Kommissionen i administrativ forstand, hvor Europa-Parlamentet ønsker sig en stærk Kommission. Det er fortsat uklart, hvor meget vi kan nå i mål her i juni måned.

**3. Kommissionens forslag til forordning vedr. etablering af
Borgerinitiativet**

– *Generel indstilling*

KOM (2010) 0119

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 11)

EUU alm. del (09) – bilag 319 (grundnotat af 12/4-10)

KOM (2009) 0622 – bilag 3 (høringssvar)

KOM (2010) 0119 – svar på spørgsmål 1

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 993, senest behandlet i EUU
7/5-10)

Udenrigsministeren: Udvalget er godt kendt med denne sag. Som forhandlings-situationen tegner sig, forventer jeg, at der i Rådet vil kunne opnås enighed om et udkast til forordning, som tager højde for de vigtigste danske ønsker. Det er noget, som Europaudvalget har været meget optaget af. Udkastet skal herefter forhandles med Europa-Parlamentet, som i denne sag vil være medlovgiver efter den almindelige lovgivningsprocedure.

**4. Kommissionens strategiske rapport om implementering af
samarbejdsprogrammerne 2010**

– *Præsentation/Rådskonklusioner*

KOM (2010) 0110

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

5. Regionerne i den yderste periferi

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side17)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. Regeringskonference om overgangsforanstaltninger vedr. sammensætningen af Europa-Parlamentet

– Tidlig forelæggelse

KOM (2010) 0189

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 19)

EU-note (09) – E 19 (note om møde i DER 10-11/12-09)

EUU alm. del (09) – bilag 382 (DER's afgørelse om sammensætningen af Europa-Parlamentet af 20/5-10)

EUU alm. del (09) – bilag 141 (Skriftlig forelæggelse vedr. spansk forslag om regeringskonference om overgangsforanstaltninger vedr. sammensætningen af Europa-Parlamentet)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 490 (side 1479, behandlet i EUU 24/6-09)

EUU alm. del (08) – bilag 171 (side 602, behandlet i EUU 17/12-08)

Udenrigsministeren: Som det er udvalget bekendt, fremsatte Spanien i december 2009 forslag om igangsættelse af procedure for indkaldelse af en regeringskonference. Selve beslutningen om at indkalde regeringskonferencen skal træffes af Det Europæiske Råd med simpelt flertal. Under regeringskonferencen vil medlemslandene vedtage en tillægsprotokol til Lissabontraktaten, der midlertidigt forøger antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet. Protokollen vil alene have virkning for den nuværende valgperiode i Europa-Parlamentet.

Det spanske formandskab forventes snarligt at igangsætte en skriftlig procedure i Det Europæiske Råd, hvor der lægges op til, at stats- og regeringscheferne beslutter at afholde regeringskonferencen inden udgangen af det spanske formandskab. Da der alene er tale om en midlertidig, teknisk justering af traktaten, lægges der op til, at der ikke afholdes konvent forud for regeringskonferencen. Det er forventningen, at regeringskonferencen i praksis vil være et kort møde blandt EU-ambassadørerne i Bruxelles.

Sagen har været oppe at vende i Det Europæiske Råd både i december 2008 og igen i juni 2009. Her blev det bestemt, at der skulle findes en overgangsløsning vedrørende antallet af pladser i Europa-Parlamentet for den resterende del af den nuværende valgperiode.

Formålet var – og er – at tilgodese de medlemslande, der så at sige blev "snydt" for et antal pladser i Parlamentet, fordi valget fandt sted på grundlag af Nice-traktaten. For Danmark er antallet af medlemmer det samme både under Nice-traktaten og Lissabontraktaten.

På den baggrund agter regeringen at tilslutte sig indkaldelsen af en regeringskonference, samt at dette kan ske uden et forudgående konvent. Ligeledes vil regeringen tilslutte sig udformningen af selve protokoludkastet, som ventes vedtaget på regeringskonferencen. Det afgrænsede mandat betyder, at regeringskonfe-

rencen kun kan beskæftige sig med spørgsmålet om sammensætningen af Europa-Parlamentet. Det synes vi er rigtigt.

Europa-Parlamentet tilsluttede sig den 6. maj denne tilgang, da regeringskonferencen udelukkende skal ses som en rent teknisk tilpasning, om hvilken der allerede er politisk enighed blandt medlemslandene.

Det reelle indhold i protokollen, som forventes underskrevet på regeringskonferencen, er jo at Europa-Parlamentet i henhold til Lissabontraktaten skal have 750 medlemmer plus parlamentsformanden, mens tallet i henhold til Nicetraktaten er 736. Da valget til Europa-Parlamentet sidste år blev gennemført på baggrund af Nicetraktaten, er der en række medlemslande, der har en forøgelse af antallet af medlemmer "til gode", dvs. i forhold til et valg efter Lissabontraktatens bestemmelser. Det er derfor, vi er blevet enige om denne overgangsperiode.

Erklæringen indebærer en midlertidig forøgelse af antallet til 754. Tallet skyldes en særordning for Tyskland, der ved valget i 2009 fik 3 pladser mere, end landet har krav på i henhold til Lissabontraktaten. Den tilstræbte tidsramme for at indføre overgangsordningen var snarest muligt og med tilsigtet virkning i løbet af 2010. 12 lande står med overgangsordningen til at få forøget deres antal af parlamentsmedlemmer.

Danmark fastholder med Lissabontraktaten uændret 13 parlamentsmedlemmer og berøres ikke af overgangsordningen, som kun skal gælde i valgperioden 2009-2014.

Resultatet af den kommende regeringskonference skal ratificeres af alle medlemslande.

Lone Dybkjær betegnede forslaget som sund fornuft, men undrede sig over, at regeringen ikke søgte mandat til indkaldelse af en regeringskonference.

Formanden nævnte, at udvalget i december måned gav mandat vedrørende de 754 medlemmer af Europa-Parlamentet på baggrund af en skriftlig forelæggelse.

Lone Dybkjær kunne ikke se i samlenotatet, at Europaudvalget havde givet mandat i december.

Udenrigsministeren sagde, at sagen blev sendt over skriftligt i december, men det var ikke et forhandlingsoplæg, fordi der var tale om en helt og aldeles teknisk tilpasning uden noget politisk indhold.

FO 7. Europa 2020

– Politisk drøftelse

KOM (2010) 2020

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 22)

KOM (2010) 2020 – bilag 6 (henvendelse fra DI af 8/6-10)

EU-note (09) – E 30 (note om møde i DER 25-26/3-10)

KOM (2010) 2020 – bilag 5 (fælles brev fra de danske, finske, estiske og nederlandske statsministre om et digitalt indre marked i EU)

KOM (2010) 2020 – svar på spm. 2

KOM (2010) 2020 – svar på spm. 1

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 988, behandlet i EUU 7/5-10)

Udenrigsministeren: Den første sag til forhandlingsoplæg er Europa 2020-strategien. Det er en sag, som er blevet drøftet indgående i udvalget gennem det seneste halve år. Det gælder op til Det Europæiske Råd i marts, som er blevet fulgt af talrige rådsmøder som Det Generelle Råd, ECOFIN, EPSCO, Uddannelse, Konkurrenceevne, Energi og Telekommunikation. Jeg havde også fornøjelsen af et samråd den 7. maj her i udvalget; og jeg kan forstå, at Europaudvalget har afholdt en høring den 20. maj, hvor flere ministre deltog.

Alle disse møder dækker over, at der er tale om en kompliceret proces, som kører i mange forskellige spor. Tidsplanen er meget stram, men det ser fortsat ud til, at der på Det Europæiske Råd i næste uge vil være opbakning til at træffe endelig beslutning om strategien. Det er positivt. Europa har brug for en ny og offensiv strategi for vækst og beskæftigelse. Tiden er ikke blevet spildt siden marts, og vi er nået meget langt.

Lad mig understrege, at det, jeg i dag helt konkret søger tilslutning til, er, at regeringen bakker op om teksten om Europa 2020 i det udkast til konklusioner fra Det Europæiske Råd, som udvalget har fået oversendt. Jeg vil senere vende tilbage til de øvrige elementer i konklusionsteksten. Med denne tekst binder vi så at sige sløjfe på den lange og komplicerede proces, som har kørt i disse forskellige spor.

Det Europæiske Råd vil hermed bekræfte hovedelementerne i strategien. Det drejer om de fem overordnede målsætninger for beskæftigelse, forskning/udvikling/innovation, klima/energi, uddannelse og social inklusion. Det drejer sig om de tre tematiske prioriteter om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Og det gælder en stærkere styring – altså governance struktur – som skal bidrage til at gøre strategien mere forpligtende og fokuseret samt skabe større ejerskab i medlemslandene.

Regeringen vil på Det Europæiske Råd i næste uge fortsat bakke op om disse elementer, fordi vi mener, at øget vækst og beskæftigelse i Europa kræver en ambitiøs, fokuseret og mere forpligtende strategi. Vi mener også, at det vil bidrage til finanspolitisk holdbarhed og en styrket koordination af den økonomiske poli-

tik.

Samtidig er det vigtigt at slå fast, at selv om vi får en forpligtende og mere fokuseret strategi, så bliver der ikke tale om at flytte nye kompetencer til EU. Uddannelsespolitikken, indretning af vores sociale system osv. forbliver national kompetence. Derfor er de nationale mål ikke en del af forhandlingsoplægget, og de skal heller ikke besluttes på topmødet. De nationale mål skal nu opstilles af de enkelte lande i forbindelse med udarbejdelsen af de nationale reformprogrammer til efteråret. Kommissionen og formandskabet vil på mødet give en statusrapport om denne proces. Regeringen vil efter sommerferien gå i gang med det nationale reformprogram. Det vil der sikkert være mange forskellige og delvist modsatte synspunkter på, men det er altså ikke en diskussion, som det giver mening at tage hul på i dag.

Samtidig med den helt overordnede godkendelse af den samlede strategi vil Det Europæiske Råd skulle bekræfte de løsninger, der er fundet på de sidste udestående delelementer vedrørende uddannelse og social inklusion. Med hensyn til de numeriske talværdier for skolefrafald og andelen af befolkningen med en videregående uddannelse blev der på Uddannelsesrådet den 11. maj opnået enighed om at anbefale Det Europæiske Råd at vedtage Kommissionens oprindelige forslag om, at andelen af 30-34-årige, som færdiggør en videregående uddannelse, skal stige til 40 pct., og at andelen af unge 18-24-årige, der forlader skolen tidligt, skal reduceres til 10 pct. Der er tale om allerede vedtagne europæiske målsætninger. Regeringen kan tilslutte sig dette.

I forhold til EU-målsætningen om social inklusion har socialministeren i sidste uge redegjort for status for drøftelserne og formandskabets forslag, som der på EPSCO-rådsmødet i mandags var opbakning til. Forslaget indebærer en overordnet EU-målsætning om at "løfte mindst 20 millioner personer ud af risiko for fattigdom eller social eksklusion inden 2020". De 20 millioner svarer til Kommissionens oprindelige forslag, men metoden for opgørelse er væsentligt ændret. Der opstilles nu tre EU-indikatorer, hvoraf de to er kommet til siden marts. De to nye indikatorer er dels en indikator for materielle afsavn, der angiver den andel af befolkningen, der selv vurderer, at de ikke har råd til 4 eller flere ud af 9 materielle goder eller forhold. Dels en indikator for mennesker, som bor i husstande, hvor ingen er i beskæftigelse. Der er tale om indikatorer, som i forvejen er anvendte og anerkendte i europæisk sammenhæng.

Regeringen havde dog gerne set, at den målgruppe, som fremkommer med de tre indikatorer, var blevet mere fokuseret – for at sikre at indsatsen blev rettet mod de mest udsatte grupper. Det har dog ikke været muligt for os at få indsnævret definitionen af målgruppen.

Medlemslandene får – og det synes vi er godt – frihed til selv at fastlægge nationale mål og selv vælge indikatorer, men medlemslandene skal selvfølgelig kunne redegøre for, hvorledes de nationale mål bidrager til at nå den overordnede EU-målsætning. Formandskabet lægger endvidere op til en midtvejsevaluering i 2015 af EU-målsætningen og indikatorerne.

Som bekendt har vi fra regeringens side støttet en EU-målsætning om at fremme

social inklusion. Det er regeringens klare politik, at der skal gøres en indsats for at reducere gruppen af mennesker, som af forskellige årsager er i risiko for social eksklusion eller fattigdom.

Vi er i den forbindelse meget glade for at konstatere, at det nu er anerkendt også på EU-niveau, at risiko for fattigdom og social eksklusion ikke bare kan måles med én indikator, der tager udgangspunkt i forskelle i indkomst; men at der er tale om et mangesidet fænomen, som kræver flere indikatorer. Som jeg redegjorde for helt tilbage i marts, har regeringen arbejdet for netop det, og jeg har i mine kontakter mødt stor opbakning til dette synspunkt fra mange medlemslande. Regeringen stiller sig derfor positivt i forhold til det foreliggende forslag om indikatorer på EU-niveau.

Som et andet vigtigt element vil Det Europæiske Råd skulle godkende Kommissionens forslag til nye integrerede retningslinjer, henholdsvis økonomisk-politiske retningslinjer og beskæftigelsesmæssige retningslinjer. De integrerede retningslinjer er blevet behandlet af Økofinrådet og EPSCO-rådet. Finansministeren og beskæftigelsesministeren har i sidste uge redegjort herom over for udvalget. Det er positivt, at retningslinjerne indeholder færre og mere målrettede retningslinjer end Lissabonstrategien, og at de bidrager til vækst, beskæftigelse og finanspolitisk holdbarhed. Der er enighed om retningslinjerne, men de vil skulle justeres i lyset af den endelige formulering af den samlede Europa 2020-strategi og vil skulle formelt vedtages efter DER, når vi kender Europa-Parlamentets udtalelse om de beskæftigelsesmæssige retningslinjer. Regeringen vil kunne tilslutte sig retningslinjerne.

Som finansministeren redegjorde for i sidste uge, vil der endvidere til DER blive fremlagt en rapport, der udpeger de væsentligste flaskehalse for den langsigtede vækst i de enkelte lande, som landene ligeledes bør tage i betragtning i udarbejdelsen af de nationale reformprogrammer.

FO Den samlede pakke, der nu tegner sig, ligger ganske tæt på Kommissionens oprindelige udspil fra marts. Set med danske øjne har det været et rigtig godt udgangspunkt. Jeg synes, det er tydeligt, at Kommissionen har lyttet til danske synspunkter og prioriteter. Det gælder både regeringens høringsvar og det høringsvar, som udvalget her lavede. Det mener jeg er væsentligt at få understreget.

Helt tilbage under de første indledende drøftelser om post-Lissabonstrategien har vi fra dansk side arbejdet for en strategi, som kan ruste os til fremtidens udfordringer. De aktuelle balanceproblemer i europæisk økonomi og gældskrisen i en lang række EU-lande stiller krav til betydelig finanspolitisk konsolidering. Det er et grundvilkår, at der i de kommende år vil være begrænset økonomisk råderum. Derfor er det så meget desto vigtigere, at Europa 2020-strategien bidrager til at sikre en skærpet prioritering af ressourcerne med øget vægt på strukturreformer og investeringer på områder, der genererer vækst og beskæftigelse.

Vi har derfor lagt vægt på en styrkelse af det indre marked, på bæredygtighed og grøn vækst, på viden og innovation samt en styrket governancestruktur. Det er også kerneelementerne i det forslag, vi nu har på bordet.

Jeg har allerede redegjort i detaljer for de fingeraftryk, som vi fra dansk side har sat på målsætningen om social inklusion. For første gang opstiller EU en kvantitativ målsætning for at fremme social inklusion og bekæmpe fattigdom.

Det handler ikke kun om de allersvageste grupper. Det handler f.eks. også om at få andre grupper i arbejde såsom lavtuddannede, unge, lovlige indvandrere, handicappede m.v. Det har vi fra dansk side arbejdet for. Gennem øget beskæftigelse kan vi for alvor bekæmpe social eksklusion og skabe et socialt bedre Europa.

Jeg tror også, vi er enige om, at fremtidens vækst afhænger af, at vi får højnet uddannelsesniveaet betydeligt i Europa, især for de unge. Særligt i den nuværende situation må vi sikre, at vi ikke taber en hel generation af unge på gulvet. Vi har fra dansk side fra starten understreget behovet for fokus på ungdomsarbejdsløshed og uddannelse. Udover støtte til de to overordnede uddannelsesmålsætninger har det været en dansk mærkesag at inkludere erhvervsrettet grund- og efteruddannelse i strategien. Dette forventes at blive en del af de to flagskibsinitiativer "Nye kvalifikationer for nye job" og "Unge på vej".

Vi har også fået en langt stærkere styring eller governancestruktur. Det har vi fra dansk side lagt stor vægt på, og det ved jeg, at også mange her i udvalget har efterspurgt. Det gælder især en stærkere rolle for Kommissionen, bedre overvågningsinstrumenter, bedre koordinering af den økonomiske politik og forankring af strategien i Det Europæiske Råd. Governancestrukturen er en af de største forbedringer i forhold til Lissabonstrategien, for den skal sikre, at medlemsstaterne rent faktisk gennemfører de nationale målsætninger. Med andre ord at det bliver en troværdig strategi. Man kan diskutere, om det er tilstrækkeligt, men det er, hvad medlemslandene har kunnet blive enige om, og det er efter min mening et væsentlig skridt i den rigtige retning.

Nu hvor der er enighed om alle de vigtige målsætninger, kommer vi så til sandhedens time, når strategien skal gennemføres i praksis. Den proces starter umiddelbart efter Det Europæiske Råd. Det ventes, at Kommissionen vil komme med en meddelelse om implementering, formentlig allerede primo juli. Fra regeringens side vil vi lægge vægt på at komme hurtigt i gang med at omsætte strategiens visioner og ideer til konkret handling. Det er det, der skal adskille Europa 2020 fra dens forgænger, og som bliver den virkelige test for EU og medlemslandene. Et vigtigt element i gennemførelsen bliver de syv flagskibsinitiativer. Det første flagskibsinitiativ om Europas digitale dagsorden blev fremlagt af Kommissionen medio maj. Fra dansk har vi støttet op om initiativet. De øvrige flagskibsinitiativer ventes fremlagt i løbet af året. Flagskibsinitiativerne vil blive behandlet efter sædvanlig praksis i EU-proceduren, så dem vil I møde, efterhånden som de skal udmøntes.

Lad mig opsummere: Regeringen vil på Det Europæiske Råd den 16.-17. juni støtte vedtagelse af det foreliggende udkast til konklusioner om Europa 2020-strategien. Vi vil arbejde for en hurtig og effektiv gennemførelse af strategien på grundlag af ambitiøse, men realistiske nationale mål.

Per Clausen sagde, at det lød meget tilforladeligt, når man talte om vækst og

beskæftigelse, men er det ikke rigtigt forstået, at de omfattende finanspolitiske stramninger, som gennemføres i EU-landene i disse uger og måneder, umiddelbart vil føre til en stigning i arbejdsløsheden – i hvert fald på kort og mellem-lang sigt. Han spurgte, om man har gjort sig nogen overvejelser over, hvornår man vil gå over fra finanspolitiske stramninger og nedskæringer til vækststrategier.

Han mente, 2020-strategien hænger sammen med de aktuelle diskussioner mellem finansministrene, og spurgte, hvad meningen er med, at finanslovene skal til høring i EU, inden man går i gang med at forhandle dem, hvis regeringerne ikke skal tage hensyn til, hvad man siger fra EU.

Er det åbenbart en misforståelse i pressen, at finansministeren har sagt, at han synes, der skal være de samme sanktionsmuligheder over for Danmark, som der er over for eurolandene.

Hvis man vil sikre en effektiv koordination af den økonomiske politik, handler det om, at man skal have de samme mål, og at de nationale initiativer skal kontrolleres af EU.

Er det ikke rigtigt, at man forsøger at opprioritere EU's muligheder for at gribe ind over for nationer, der måtte føre en efter EU's opfattelse forkert linje?

I relation til fattigdom havde Per Clausen bemærket, at selv om man har ændret fattigdomsbegrebet, er tallet på de 20 millioner mennesker stadig det samme. Han bad udenrigsministeren forklare, hvilke konkrete konsekvenser det får for den målrettede indsats over for fattigdom, at man ændrer lidt på begreberne.

Kim Mortensen mindede om, at udvalget havde behandlet Europa 2020-strategien i flere omgange og også havde sendt et hørings svar til Kommissionen. Vi kunne godt have ønsket os, at strategien på nogle områder havde været mere ambitiøs, og at der havde været en mere forpligtende formulering med hensyn til de nationale mål, som han forstod, at man ville vende tilbage til ved en senere lejlighed.

Udenrigsministeren søger mandat til at tilslutte sig de fem punkter i udkastet til DER-konklusionerne, som nok kan samle bredt flertal både i Folketinget og blandt de 27 EU-lande, idet de virker meget fornuftige.

Kim Mortensen havde dog håbet på et højere ambitionsniveau, når det gælder omstilling i energisektoren og klimadagsordenen, som skal være med til at skabe vækst og udvikling i Europa. Her mente han, man havde udvandet oplægget. Man står fast på de 20 pct. i CO₂-reduktion, hvor Kim Mortensen mente, Danmark mere markant kunne have argumenteret for, at vi kan gå op til 30 pct.

Kim Mortensen kunne ligeledes godt have ønsket sig, at emnet ungdomsarbejdsløshed havde fyldt noget mere – også i den danske regerings indmeldinger.

Det handler om at skabe vækst og skabe et konkurrencedygtigt Europa i forhold til USA og Asien. Kim Mortensen henviste til, at Poul Nyrup Rasmussens

regering ville bruge Lissabonstrategien til at bekæmpe arbejdsløshed i Europa og skabe investeringer i forskning og uddannelse. Hele det engagement er væk. I øjeblikket handler dagsordenen i Europa kun om at skabe balance i økonomien – og mest på den korte bane. Den danske regering laver en nedskæringspakke og sparer 24 mia. kr. Det er lodret imod de målsætninger, der står i Europa 2020-strategien. Indsatserne inden for strategien vil i hvert fald ikke blive sat i gang på denne side af 2014 eller 2015.

Med hensyn til beskæftigelse er et af elementerne, at man skal skabe mere flexicurity, altså et godt forsikringsystem og en høj mobilitet på arbejdsmarkedet og investeringer i efter- og videreuddannelse samt uddannelse af unge. Vi kan se, at der er nogle initiativer i Danmark, der går i den modsatte retning. Regeringen bryster sig af, at vi har fået indflydelse på den del, der handler om fattigdomsbekæmpelse. I stedet for 80 millioner fattige taler man nu om 120 millioner fattige, men det antal, man vil hjælpe, er stadig væk 20 millioner. Vi har altså sænket ambitionsniveauet fra 25 pct. til 16 pct.

På denne baggrund bad Kim Mortensen udenrigsministeren sætte nogle ord på, hvordan man forventede, at den diskussion, som primært foregår blandt finansministrene, kommer til at spille sammen med 2020-strategien.

Pernille Frahm sagde, at det var, som om man befandt sig på to forskellige planeter. Den ene er den, der er beskrevet i 2020-strategien. Den anden er virkelighedens verden. Der foregår det stik modsatte på de to planeter. F.eks. er det, vi vedtager vedrørende efter- og videreuddannelse, noget, der gør det vanskeligere at få suppleret sin viden.

Med hensyn til bekæmpelse af fattigdom kan man ikke blive enige om, hvad man mener. Det er ganske svært at finde ud af, hvad det er, man så vil bekæmpe. Hvilke mennesker vil man løfte, og hvor løfter man dem hen?

Pernille Frahm havde samme morgen hørt noget om, hvad der foregår i Europa-Parlamentet. Det virker, som om man i Parlamentet forsøger at være meget mere præcis. Hun appellerede til, at man f.eks. sætter nogle mere præcise klimamål.

Hun mente, Europa 2020-strategien lider lidt af det samme, som den gamle Lissabonstrategi led af, nemlig at man har nogle gode tanker, men når det kom til stykket, blev det mest hensigtserklæringer.

Pia Adelsteen havde ikke så meget imod indholdet i målene, men understregede, at overordnet er det ikke den vej, Dansk Folkeparti ønsker at gå. Hun mente ikke, EU skal blande sig i, hvilke nationale mål man sætter sig. Det er skruen uden ende.

Med hensyn til fattigdomsbekæmpelse er Dansk Folkeparti enig med regeringen i, at man ikke kan fastsætte et bestemt beløb. Der bør være flere indikatorer.

Lone Dybkjær forstod, at det, vi giver mandat til, er konklusionerne, men spurgte, hvad vi indirekte giver mandat til – både med hensyn til Europa og med hensyn til Danmark. Hun kunne godt have ønsket sig, at der stod 30 pct.

I CO2-reduktion, men de 30 pct. er dog med i en fodnote.

Hun var enig i, at man ikke nu skulle tage en diskussion om de danske mål, men i lyset af den henvendelse, der var kommet fra Dansk Industri, syntes hun, det ville være rart, hvis man kunne få en note om, hvad Europa 2020 strategien egentlig betyder for Danmark. Der står noget om de 60-64-årige. Hun ville ikke nævne ordet "efterløn", men det gør Dansk Industri.

Lone Dybkjær mente, det er vigtigt med en evaluering i 2015.

Udenrigsministeren sagde helt overordnet, at lige nu oplever vi et Europa, hvor så godt som alle lande – måske med undtagelse af Sverige og Estland – prøver at få styr på deres offentlige økonomi, fordi man er alt for gældsat. Hun mente, den finansielle krise har accelereret en udvikling, hvor en lang række andre lande har overhalet os indenom og er blevet mere konkurrencedygtige. Hun kunne ikke bekræfte det billede af to planeter, Pernille Frahm fremmaldede. Tværtimod mente hun, at hvis de europæiske økonomier bliver ved med at forgælde sig, så når vi aldrig vort mål. Grækenland er det allerbedste eksempel herpå. At have sunde offentlige finanser og have balance på budgettet er en forudsætning for at skabe vækst og beskæftigelse, ingen hindring for det. Det betyder ikke, at det hele skal være smalkost, og nu har vi ikke råd til noget som helst. Det handler om, at EU skal satse på det, der kan få os til at overhale Asien. Det er dér, EU's meget store budget skal dirigeres hen. Da vi i sin tid udformede Lissabonstrategien, var målet, at Europa skulle være den mest konkurrencedygtige region i verden. Det mål har vi ikke nået; det er gået stik modsat. Vi kan lære af Lissabonstrategien, at det ikke er nok at sætte nogle pæne ting ned på et stykke papir. Man er nødt til at følge dem op. EU har brugt pengene på den fælles landbrugspolitik, på støtteordninger og på strukturfonde. Vi har ikke i tilstrækkelig grad brugt pengene på innovation og forskning og grøn vækst. Udenrigsministeren mindede om, at Danmark har formandskabet i 2012, hvor vi skal fastlægge de finansielle perspektiver for 2014-2020. Regeringens holdning er, at de store mål også skal følges op af handling.

Udenrigsministeren tilføjede, at hun havde fuld respekt for, at der i Folketinget er forskellige tilgange til, hvad vi skal gøre nationalt finanspolitisk i Danmark her og nu, men det møde, der holdes, skal ikke ødelægges af en lang finanspolitisk diskussion.

Mange af de spørgsmål, Per Clausen rejser, vedrører finansministeren. Dem må man tale med finansministeren om. Det er ikke noget, der er en del af Europa 2020-strategien.

NOT Med hensyn til fattigdom vil socialministeren meget gerne sende et notat over om tallet på de fattige og om beregningerne bag.

Udenrigsministeren erklærede sig enig med Kim Mortensen i, at vi gerne ville have haft, at 2020-strategien havde haft et højere ambitionsniveau, og vi ville gerne have skærpet de klima- og energipolitiske mål, men dette var så langt, vi kunne komme. Vi vil selvfølgelig gerne være med til at fremme en ambitiøs målsætning også i forhold til en opfølgning af strategien.

Hun var enig med Kim Mortensen i, at vi skal være optaget af ungdomsarbejdsløsheden. Regeringen fremhævede også dette i sit høringssvar, hvor vi især pegede på nødvendigheden af, at folk får en uddannelse. Indsatsen i forhold til de unge har faktisk også fået en fremskudt placering i 2020-strategien, idet det er et af de fem hovedområder, ligesom et af de syv flag-skibsinitiativer er dedikeret de unge. Vi skal fremme integration af unge på arbejdsmarkedet.

Udenrigsministeren sagde til Pernille Frahm, at regeringen sådan set også gerne ville have haft mere præcise mål, når det drejer sig om bekæmpelse af fattigdom. De oprindeligt foreslåede 60 pct. af medianindkomsten er der mange problemer i. Det afgørende er, at jo flere arbejdsløse, der bliver, jo færre fattige bliver der. Det betegnede udenrigsministeren som fuldstændig håbløst. Man kunne ikke bare blive enige om et eller andet beløb, f.eks. 50.000 kr., for der er ganske store forskelligheder på de forskellige lande. En studerende kan leve for ganske lidt, men hvis man er ældre og forsørger for en familie, vil det beløb langtfra være nok. Vi vil hellere se på, hvad det er for mennesker, der udstødes af samfundet, og som har brug for samfundets hjælp for at føle sig inkluderet. Hvis en familie f.eks. er helt uden for arbejdsmarkedet, er man også i fare for at blive ekskluderet. De fattigdomsmål, man nu har fundet frem til, er i hvert fald et skridt i den rigtige retning.

Vi skal være optaget af at følge ordentligt op på de flotte mål. Det er derfor, governanceaspektet er kommet til at fylde så meget, hvilket udenrigsministeren faktisk var rigtig glad for.

Vi har som bekendt ikke taget stilling til de nationale danske mål. På nogle områder, f.eks. på uddannelsesområdet, hvor vi i forbindelse med globaliseringsaftalen har et meget ambitiøst mål, kommer vi til at ligge langt over EU-gennemsnittet. Også med hensyn til arbejdsudbud og beskæftigelse ligger vi meget højt.

Udenrigsministeren forstod, at Pia Adelsteen sådan set var enig i nogle af målene, men ikke mente, det var noget, EU skulle blande sig i. Udenrigsministeren understregede, at der ikke på nogen som helst måde bliver flyttet national kompetence over til at være EU-kompetence. Vi synes fra dansk side, at det er meget godt, at der kommer disse målsætninger, og at der kommer en opfølgning i forhold til, hvad landene så gør, fordi vi så kan se, om EU-landene går den vej, vi gerne vil have. Når der f.eks. kommer så mange romaer og sigøjnere og slår sig ned på Amager Fælled, hvor vi har svært ved at håndtere dem, bliver vi frustrerede over, at de lande, hvor de kommer fra, ikke sørger for deres egen befolkning. Det er stadig væk sådan, at vi nationalt skal bestemme, hvad vi gør.

Som Lone Dybkjær klart sagde, er det, der skal gives mandat til, konklusionsudkastet, og i konklusionsudkastet står der faktisk 30 pct. i en fodnote. Det er en fodnote, som vi har kæmpet for.

Udenrigsministeren bekræftede, at der bliver tale om en midtvejsevaluering.

Per Clausen ville stille en række skriftlige spørgsmål til finansministeren.

Han syntes, udenrigsministeren sagde to ting, som ikke var helt sammenhængende. Det ene er, at man får en mere effektiv styring af processen i EU, og det giver en mere effektiv koordinering. Det andet er, at der ikke flyttes nogen magt overhovedet. Realiteten er, at man vil give EU større muligheder for at gå ind og blande sig. Derfor kan Enhedslisten ikke støtte forhandlingsoplægget.

Han pointerede, at vi ikke går ned til EU og siger: "Vi synes stadig væk, vi skal sige 30 pct." Vi siger ja til, at vi skal blive på de 20 pct. Det er den forandring, der er sket i regeringens politik.

Pernille Frahm sagde, at de fem områder, man har pillet ud, er vigtige områder. Det er områder, man skal arbejde med. Men SF er ikke enig i, at de værktøjer, man har foreslået, er gode nok.

Kim Mortensen forstod godt, at udenrigsministeren ikke ønskede at diskutere, hvordan det, vi gør i Danmark, hænger sammen med Europa 2020 strategien. Han mente, de diskussioner, der forgår mellem finansministrene, sætter spørgsmålstegn ved, om det er realistisk at nå de opstillede mål. Hvis man tager udgangspunkt i de nedskæringer, der sker i Danmark, og forstørrelser dem op i et europæisk perspektiv, så får EU svært ved at nå målene. Som eksempler nævnte han den lovgivning, vi laver nationalt over for efter- og videreuddannelse, som ikke kan undgå at påvirke mulighederne for opkvalificering, og de beslutninger, vi tager om forsørgelsesgrundlaget, som påvirker vores muligheder for at bekæmpe fattigdom.

Kim Mortensen slog til lyd for, at regeringen får en mere ambitiøs tilgang til sagen og går forrest.

Med hensyn til målsætningen på energiområdet startede det med, at vi sagde 20-20-20, altså 20 pct. reduktion af CO₂, 20 pct. vedvarende energi og 20 pct. energieffektivisering. Nu siger man kun, at vi med hensyn til energieffektivisering skal nærme os de 20 pct.

Med hensyn til det med at gå fra 20 til 30 pct. gik han ud fra, at det, Europaudvalget har givet mandat til tidligere, stadig væk er gældende, nemlig at den danske regering arbejder for de 30 pct., og hvis der er et flertal herfor i Europa-Parlamentet, så vil regeringen støtte det.

Lone Dybkjær syntes, udenrigsministeren i stedet for at koncentrere sig så meget om fattigdom skulle koncentrere sig om energi, som er afgørende, hvis vi skal have grøn vækst.

Hun ville gerne have bekræftet, at vi ikke har sagt ja til værktøjerne.

Hun gik ud fra, at vi kommer tilbage til de nationale strategier. Når hun nævnte henvendelsen fra Dansk Industri, var det fordi hun syntes, de havde en pointe i, at hvis det skal betyde noget, skal man kigge på de procenter. EU tilstræber med hensyn til beskæftigelsen en samlet fremgang på 6 pct. fra 69 til 75 pct. Efter danske forhold vil det svare til en målsætning på 85 pct. Der skal jo være nogle, der trækker Europa op. Derfor er det vigtigt, at alle lande trækker og forpligter sig, og at vi ikke bare læner os tilbage og siger, at det

har vi gjort.

Pia Adelsteen betegnede det som bemærkelsesværdigt, at Per Clausen er den eneste, der ikke synes, målsætningerne er i orden. Resten af partierne synes, målsætningerne er OK, men nogle stiller spørgsmålstegn ved værktøjerne. I Dansk Folkeparti synes man ikke, at EU skal have de målsætninger. Fattigdommen skal bekæmpes nationalt. Om svenskerne skal have en uddannelsesmålsætning på 90 pct. eller 95 pct., skal svenskerne afgøre. Vi skal selv sætte vores mål. Pia Adelsteen mente, hele det sociale system, vi har opbygget, er på vej til at blive undermineret, fordi EU siger: Alle har ret til sociale ydelser i et EU-land. Hun vidste godt, at det ikke er det, der står i Europa 2020-strategien, men den indeholder faktisk en større inkludering af sociale ydelser.

Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren svarede Per Clausen, at tankegangen er den, at de målsætninger, vi havde i Lissabonstrategien, blev der ikke fulgt op på. Nu skal der være et stærkere pres på landene, så de lever op til deres egne målsætninger. Men det er målsætninger, landene selv fastlægger. Der er tale om nationale beslutninger, og EU-Domstolen kan ikke gribe ind.

Udenrigsministeren sagde til Lone Dybkjær og Pernille Frahm, at det, Europaudvalget giver mandat til i dag, er konklusionerne, altså de fem målsætninger. Hun ville være lidt ked af at tale om værktøjer.

Hun var enig i, at god uddannelse og mere social inklusion er nogle af de ting, der kan føre til vækst. Det er noget, vi fra dansk side lægger overordentlig stor vægt på.

I svaret til Kim Mortensen sagde udenrigsministeren, at Danmark vil gå forrest og være ambitiøse på de nævnte områder.

Tankegangen er, at når landene har meldt de nationale mål ind, så skal der laves nogle nationale reformprogrammer, og så bliver landene kigget over skulderen, for at man kan se, om landene fører dem ud i livet. De 27 lande kan ikke have det samme reformprogram, for de står i fuldstændig forskellige situationer. Vi har f.eks. i Danmark allerede gjort meget siden 1970-erne for energieffektivisering, mens nogle af de andre lande nærmest ikke er kommet i gang. Hvis vi sagde, at Danmark skal nå gennemsnittet, så skulle vi jo bakke på nogle områder, hvilket ville være helt meningsløst.

Udenrigsministeren havde noteret sig Pia Adelsteens synspunkt, men hun mente, at Europa med 500 millioner indbyggere bedre kunne fungere som lokomotiv end 5½ million danskere.

Pia Adelsteen var klar over, at det var landene selv, der fastsatte målsætningerne, men hvis de ikke levede op til dem, kommer EU som en kontrolinstans, og når vi engang til ikke lever op til målsætningerne, skal EU nok også lave nogle direktiver, der fortæller os, hvad vi skal gøre.

Derfor siger Dansk Folkeparti nej til forhandlingsoplægget.

Formanden understregede, at det er hovedelementerne i strategien, det dre-

jer sig om, altså de fem overordnede målsætninger, mens de nationale mål ikke er en del af det mandat, der gives i dag.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO 8. Iran

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 2 (revideret samlenotat side 2)

Udvalgs mødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 1000, senest behandlet i EUU 7/5-10)

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 124, behandlet i EUU 23/10-09)

Udenrigsministeren: Det næste punkt jeg vil forelægge til forhandlingsoplæg er Iran. Jeg vil gerne understrege, at der endnu ikke er fuld klarhed over den nærmere tidsplan og videre proces i EU-sporet. Men jeg forelægger alligevel sagen nu for at sikre udvalgets inddragelse, da der kan være afgørende bevægelse allerede i næste uge.

Drøftelsen på rådsmødet vil finde sted på baggrund af vedtagelsen af sikkerhedsrådsresolutionen om sanktioner mod Iran tidligere i denne uge.

Resolutionen fra FN's sikkerhedsråd bygger videre på tidligere FN-resolutioner. Målet er, at Iran skal standse sine berigningsaktiviteter og øvrige spredningsaktiviteter. Resolutionen indeholder sanktioner inden for en bred række områder: Finans-, handels- og transportområdet samt målrettede sanktioner over for Revolutionsgarden og virksomheder med tilknytning hertil – på grund af Gardens involvering i atomprogrammet. Det er værd at bemærke, at resolutionen i præamblen endvidere noterer en forbindelse mellem Irans betydelige indtægter fra energiekспорт og finansieringen af atomprogrammet. Resolutionen blev efter et længere forhandlingsforløb vedtaget med et bredt flertal i FN's sikkerhedsråd.

Der er efter tyrkisk og brasiliansk mægling indgået en aftale med Iran om berigning af uran i udlandet i lighed med USA's og EU 3+3's bestræbelser i efteråret. Hensigten med aftalen er at fungere som en tillidsskabende foranstaltning med henblik på at bane vejen for egentlige forhandlinger om Irans atomprogram. Men aftalen løser desværre ikke det grundlæggende problem. Iran beriger stadig uran til 20 pct. og afviser stadig at mødes med Ashton og EU 3+3 for at drøfte atomprogrammet. Det er derfor vurderingen, at en sådan aftale om berigning i udlandet i dag er mindre værd, end den var i efteråret. I lyset af de hidtidige erfaringer med Iran er det svært at se aftalen som andet end et forsøg på i 11. time at splitte det internationale samfund for at undgå sanktioner. Det er på den baggrund, at EU 3+3 og FN's sikkerhedsråd er fortsat i sanktionssporet.

Det Europæiske Råd erklærede i december 2009, at EU er klar til at tage de nødvendige skridt for at følge op på processen i FN's sikkerhedsråd. Det er vigtigt at understrege, at sanktionernes formål er at få Iran tilbage til forhandlingsbordet.

I lyset af udviklingen i sikkerhedsrådet er det forventningen, at vi på rådsmødet vil drøfte, hvordan EU vil kunne supplere FN-sanktionerne. Det kan EU gøre ved at skærpe de allerede gældende sanktioner, men også ved at gå videre og tilføje yderligere foranstaltninger. Fra EU's side overvejes en bred vifte af sanktioner.

Jeg vil ikke på dette åbne møde gå i detaljer med de forskellige mulige områder, men blot nævne, at det kan omfatte både energiområdet, den finansielle sektor samt en udvidelse af EU's liste over personer, som er omfattet af et visumforbud, og virksomheder, hvis midler er indefrosset. Nye skærpede EU-sanktioner vil også kunne påvirke enkelte danske virksomheders eksport til og aktiviteter i Iran, men sådan må det være.

Mens den nærmere udformning af autonome EU-sanktioner endnu er under overvejelse, er det sandsynligt, at vi på mandag fra udenrigsministrenes side vil lægge op til, at stats- og regeringscheferne på deres møde på torsdag vedtager en erklæring, der hilser FN's resolution velkommen, bekræfter 2-spors strategien og udstikker retningen for EU's ledsagende foranstaltninger. Det vil herefter være forventningen, at den tekniske udmøntning følger i løbet af juli måned med henblik på vedtagelse ved det næste udenrigsrådsmøde i slutningen af juli.

FO Fra dansk side lægger vi vægt på, at EU kan medvirke til at udøve et massivt pres mod Iran for at overbevise det iranske regime om, at det bedst kan betale sig at overholde dets internationale forpligtelser. Derfor støttes fra regeringens side, at EU snarest vedtager en bred pakke af ledsagende foranstaltninger til FN-sanktionerne. I den forbindelse har vi fra regeringens side lagt vægt på, at sanktionerne mod Iran tilrettelægges, så de så effektivt som muligt sætter det iranske styre – og i særdeleshed revolutionsgarden – under pres for at fremme en forhandlingsløsning og i videst muligt omfang undgår at ramme den iranske civilbefolkning.

Per Clausen delte regeringens opfattelse af, at det er forkasteligt, at Iran etablerer sig som atommagt, men mente, den vestlige verden havde stået stærkere, hvis den havde hævdet dette synspunkt med samme ihærdighed over for andre stater.

Per Clausen kunne gå ind for FN-sanktioner, men han havde ikke så stor tillid til EU-systemet og til udenrigsministeren, at han ville gå med til EU-sanktioner, som ligger udover FN-sanktionerne. Han ville derfor ikke give udenrigsministeren en blankocheck til at finde på nye sanktioner.

Pernille Frahm sagde, at hvis vi kan forhindre Iran i at blive en atommagt, så har vi gjort noget godt. Ikke-spredningstraktaten forpligter alle lande til at arbejde målrettet på at forhindre spredning af atomvåben. Hun kunne godt lide, at man i forbindelse med sanktionerne er opmærksom på revolutionsgardens indtjeningsmuligheder og dens involvering i forskellige virksomheder. Sidste sommer så vi, hvordan der efter valget faktisk var en stærk demokratibevidsthed i den iranske befolkning, hvoraf en meget stor del er unge. Men vi oplevede også, at der var en række virksomheder, som samarbejdede med regimet om at berøve folket muligheden for kommunikation med omverdenen. Pernille Frahm syntes, man skulle være opmærksom på disse virksomheder, som i hvert fald skal lade være med at lægge hindringer i vejen for den demokratiske opposition. Man må bringe landet i en situation, hvor den demokratiske opposition står så stærkt, at det er umuligt for magthaverne at overhøre

den.

Pia Adelsteen var meget enig i det, der var blevet sagt. Hun syntes, det var godt, at man gør noget. Men når vi følger FN-sanktionerne, kunne hun ikke se pointen i, at EU også skal lave sine egne sanktioner. Hun bakkede op om FN-sporet.

Lone Dybkjær spurgte, om Danmark kan deltage i EU-sanktioner, eller er vi ramt af vort forbehold?

Hun opfattede det sådan, at man koncentrerede sig om atomsituationen, men mente, man i højere grad skulle interessere sig for menneskerettighederne.

Udenrigsministeren sagde i anledning af Per Clausens bemærkninger, at regeringen også synes, det er forkasteligt, hvad der foregår i Iran. Vi har en tosporsstrategi. Dels sanktioner og dels dialog med Iran, som skal leve op til sine internationale forpligtelser. Vi støtter, at EU kan understøtte de sanktioner, der er vedtaget i FN. Det er FN, der vedtager sanktionerne, men det er nationalstaterne, der skal fylde dem ud, og her er det oplagt, at det er EU, som skal fylde dem ud. Vi lægger op til at forstærke allerede gældende EU-tiltag. Det kan være ved at intensivere kontrollen eller ved at lave finansielle restriktioner. De områder, der er nævnt i præamblen, er oplagt områder, hvor EU kan gå videre.

Udenrigsministeren sagde til Pernille Frahm, at det, man har diskuteret i EU-kredsen, er vi fra dansk side 100 procent enige i. Vi vil gerne støtte, at man forhindrer vestlige virksomheder i at levere teknologi til det iranske regime, som kan blokere for internettet og andre kommunikationskanaler. Vi vil ramme styret og fremme menneskerettigheder og demokratiudviklingen. Det er meningsløst at tale om, at Danmark skal gøre noget selv. Det må være EU, der gør det. Generelt mener hele verdenssamfundet, at Iran er på et galt spor. Der er mange steder, hvor der er problemer med menneskerettighederne. Det spor slipper vi ikke. Udenrigsministeren oplyste, at da hun mødte Irans udenrigsminister i New York, nævnte hun naturligvis demokratiet og homoseksuelles rettigheder. Vi blive ved at sige det til dem, selv om de ikke synes, det er særlig sjovt at få at vide.

Udenrigsministeren sagde, at man skal være opmærksom på, at det at lægge et reb ud fra det internationale samfunds side til demokratibevægelserne kan risikere at blive til en galge, idet styret kan sige: "Dér kan I se, de samarbejder med Vesten om at korrumpere os og ødelægge os."

Vi arbejder på at lave effektive sanktioner, som rammer regimet uden at ramme befolkningen.

Udenrigsministeren sagde til Pia Adelsteen, at FN-resolutionen er en ramme, hvori der skal puttes noget ind – ikke mindst når det er erhvervsrettet.

Hun svarede Lone Dybkjær, at vi med hensyn til sanktioner over for Iran ikke er ramt af vores forbehold.

Per Clausen ville egentlig gerne støtte et forhandlingsoplæg, men det bliver svært, når udenrigsministeren siger, at EU er nødt til at konkretisere de sank-

tioner, man vil indføre, fordi FN-resolutionen er uklar. Udenrigsministeren mener, det er meget vigtigt at tage afsæt i præambelteksten og ikke i den vedtagne tekst. Når han så tilbage på, hvad sanktionerne over for Irak førte til, var han ikke så tryk ved at give udenrigsministeren fuldstændig carte blanche til at tage ned i EU og vedtage sanktioner, hvis konkrete indhold vi ikke kender.

Pernille Frahm sagde, at det gælder om at lade være med at gentage de fejl, vi har begået tidligere. Det lyder, som om man er på rette vej. Hun håbede ikke, Per Clausen havde ret i sin bekymring for, at man begynder at tænke i retning af de sanktioner, man lavede mod Irak, for så bliver det umådelig vanskeligt at styrke den demokratiske udvikling i Iran. Så svækker man civilbefolkningen og risikerer at udskyde demokratiudviklingen. Hun håbede, det var rigtigt, hvad udenrigsministeren sagde, at man var meget opmærksom på, hvilke firmaer der samarbejder med regimet.

Hun kunne godt gå med til forhandlingsoplægget.

Kim Mortensen erklærede sig enig i den linje, regeringen giver udtryk for.

Lone Dybkjær gik ud fra, at når der bliver vedtaget nogle konkrete sanktioner, så bliver Europaudvalget orienteret.

Pia Adelsteen kunne ikke få argumentet om, at EU bare fylder FN-resolutionerne ud i livet, til at passe. Det nytter ikke noget, at vi lader være med at sælge de elektroniske dimser til Iran, for der bliver udviklet elektroniske dimser andre steder. Derfor må sanktionerne være globale. Hun havde ikke noget imod, at vi gør noget over for Iran, men hun havde problemer med, at det var EU, der skulle gøre det. Derfor havde hun problemer med mandatet.

Udenrigsministeren argumenterede for, at den politik, vi har ført over for Iran, er foregået i forhold til FN. Hun pegede på, at typisk er FN-resolutioner kendetegnet ved, at de er skrevet på en meget bred måde, fordi der er meget forskellige holdninger til, hvor langt man kan gå med den slags resolutioner. Sanktionerne skal implementeres af landene, og her har det altid været EU, som stod for den, hvis vi havde fælles politikker. Der er derfor tale om "business as usual".

Til Pernille Frahm sagde udenrigsministeren, at vi har lært af historien, at den type sanktioner, der rammer civilbefolkningen, er meget ineffektive. Derfor skal sanktionerne ramme regimet, altså her revolutionsgarden.

Udenrigsministeren bekræftede over for Lone Dybkjær, at Europaudvalget naturligvis ville blive orienteret, når man på et tidspunkt er så langt, at der er noget, der skal rulles ud.

Pia Adelsteen sagde, at hvis der blot var tale om "business as usual", ville hun ikke have nogen problemer med det, men EU har fået en ny udenrigstjeneste.

Hun kunne imidlertid godt gå med til forhandlingsoplægget, fordi hun syntes, der skulle ske noget over for Iran. Hun tilføjede, at hun ikke håbede, det gav for megen magt til EU.

Per Clausen ville gerne forsøge at komme med i det gode selskab og syntes,

udenrigsministeren var tæt på at svare sådan, at han kunne tilslutte sig forhandlingsoplægget. Han forstod, at EU skal føre de beslutninger, der er truffet i FN, ud i livet i forhold til de konkrete sanktioner, og at udenrigsministeren har den klare målsætning, at man skal lave sanktioner, som rammer magthaverne, og som ikke rammer civilbefolkningen. Hvis det er sådan, det skal forstås, kunne han godt støtte forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren sagde til Pia Adelsteen, at vi gør fuldstændig, som vi plejer. Der er ikke nogen ny politik på området.

Hun sagde til Per Clausen, at vi ikke 100 procent kan vide, hvilke sanktioner der bliver tale om fra EU's side, men hun kunne i hvert fald sige, at en "guideline" for EU er, at vi vil lave effektive sanktioner, der rammer regimet; vi laver ikke sanktioner, som rammer civilbefolkningen, hvis det overhovedet kan undgås.

Per Clausen kunne på baggrund af udenrigsministerens sidste svar sammenholdt med det, der står i papirerne, godt tilslutte sig forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod forhandlingsoplægget, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

9. Det vestlige Balkan

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 33)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 164 (side 435, senest behandlet i EEU 4/12-10)

Udenrigsministeren: Der ventes en frokostdrøftelse om Balkanlandenes ”europæiske perspektiv”. Regeringen forventer, at det på mødet vil blive besluttet at igangsætte EU-landenes nationale ratifikation af stabiliserings- og associeringsaftalen med Serbien. Det vil være et væsentligt skridt i Serbiens EU-tilnærmelse, som regeringen støtter.

Derimod forudser regeringen ikke, at Rådet vil beslutte at oversende Serbiens medlemskabsansøgning til Kommissionen med henblik på en udtalelse.

Regeringen støtter en sådan oversendelse, idet dette er et teknisk anliggende – sådant som det også har været tilfældet i flere tidligere sager.

10. EU's kriserespons i relation til Haiti

– *Orientering*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 36)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 266 (side 993, senest behandlet i EUU 12/2-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Cuba

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 38)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 477 (side 1425, senest behandlet i EUU 12/6-09) (ikke omtalt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Korfu-processen

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 40)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Somalia, Østafrika og pirateri

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 42)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 997, senest behandlet i EUU 7/5-10)

Hverken udenrigsministeren eller udviklingsministeren nævnte dette punkt.

Pia Adelsteen nævnte, at der er sket det beklagelige, at de aftaler, der var om retsforfølgelse, er opsagt. Derfor spurgte hun, om man var kommet nærmere til en løsning.

Udenrigsministeren svarede, at det heldigvis går den rigtige vej. Hun nævnte, at EU's udenrigsrepræsentant, Ashton, lige har været i Tanzania og opfordret til, at man følger op på det store arbejde, Kenya har gjort. Vi arbejder for, at flere lande retsfølger pirateri. På grund af vort forsvarsforbehold er vi nødt til at lave vore egne aftaler. Det er forventningen, at aftalen med Kenya vil træde i kraft igen. Vi prøver at få en aftale med Seychellerne.

14. Georgien

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 44)

EUU alm. del (09) – bilag 156 (grundnotat af 17/12-09)

EUU alm. del (08) – svar på spørgsmål 34

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 330 (side 824, senest behandlet i EEU 19/3-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Udg. **15. Sudan**

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 46)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 407 (side 958, senest behandlet i EEU 23/4-10)

EUU alm. del (09) – bilag 13 (side 1614, behandlet i EEU 11/9-09) (ikke omtalt)

Punktet var udgået.

16. Børnearbejde

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 49)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

17. MDG'erne (2015-målene)

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

KOM (2010) 0159

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 51)

KOM (2010) 0159 – bilag 1 (henvendelse fra Amnesty

International af 10/6-10)

Udvalgmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 1002, senest behandlet i

EUU 7/5-10)

Udviklingsministeren: Forberedelserne til højniveaumøde i New York om status for 2015-målene den 20.-22. september er i fuld gang, og det første udkast til sluterklæringen foreligger. FN's generalforsamling påbegyndte forhandlinger af teksten den 7. juni.

Den danske FN-ambassadør Carsten Stauer og FN-ambassadøren fra Senegal er forhandlingsledere.

EU's position til højniveaumødet forventes vedtaget på rådsmødet den 14. juni. Rådskonklusionerne opfordrer til større nationalt ejerskab af 2015-målene og understreger, at fokus på økonomisk vækst og beskæftigelse er en forudsætning for at nå målene. Den private sektor har en afgørende rolle og bør inddrages i udviklingsstrategier i højere grad. EU påpeger, at styrkelse af kvinders økonomiske rettigheder er et centralt element for bæredygtig udvikling.

Fra dansk side har vi understreget behovet for en handlingsorienteret sluterklæring ved højniveaumødet. Vi har fremhævet, at fokus på økonomisk vækst og beskæftigelse samt ligestilling og kvinders økonomiske rettigheder er afgørende for at nå 2015-målene.

Godkendelsen af EU's handlingsplan for ligestilling i udviklingssamarbejdet indgår nu i konklusionerne om 2015-målene. Der var oprindeligt forudset separate konklusioner om handlingsplanen. Derfor har man fra dansk side arbejdet aktivt for, at afsnittet om ligestilling udbygges og betoner EU's høje prioritering heraf i udviklingssamarbejdet – både som et mål i sig selv og som et middel til at nå de øvrige 2015-mål. Man har fra dansk side kæmpet for, at konklusionerne også eksplicit omhandler betydningen af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder for ligestilling. Her har vi stået alene og vil derfor benytte orienteringsdebatten om kønsaspektet og udvikling til at fremhæve, at EU bør spille en aktiv rolle på dette område.

Vi har ydermere arbejdet for at sikre en fælles EU-efterlevelse af afgivne bistandsløfter, herunder en fastlæggelse af en køreplan for, hvordan de enkelte EU-lande vil leve op til de forpligtigelser, de har påtaget sig. Jeg glæder mig derfor over, at rådskonklusionerne indeholder en opfordring til indfrielse af disse bistandsløfter.

På mit møde med EU's udviklingskommissær Piebalgs den 4. juni drøftede vi vigtigheden af, at Danmark sammen med de øvrige EU-lande spiller en konstruk-

tiv rolle i forhandlingerne for at opnå en gennemslagskraftig sluterklæring.

Per Clausen spurgte, om udviklingsministeren mener, at de forringelser, der sker i udviklingsbistanden i Danmark, er et godt udgangspunkt for at sige til de andre EU-lande, at de skal leve op til de forpligtelser, de har pålagt sig selv.

Pia Adelsteen spurgte, hvor mange EU-lande der lever op til målet om at give 0,7 pct. af BNP i udviklingsbistand, og om man havde nogen forventning om, at de øvrige lande nogen sinde kommer til at leve op til det.

Lone Dybkjær spurgte, om udviklingsministeren ikke mente, at de katolske lande og specielt paven lagde hindringer i vejen for det, der bør ske på udviklingsområdet, bl.a. ved at de forhindrer folk i at benytte beskyttelsesforanstaltninger, som kan forhindre udbredelse af AIDS. Hun mente, man kunne mærke, at EU var blevet udvidet med lande som Polen og Malta, hvilket havde gjort diskussionerne en smule mere besværlige.

Udviklingsministeren sagde til Per Clausen, at han ikke mente, fastfrysningen af den danske udviklingsbistand gjorde det umuligt for ham at sige til de andre lande, at de skulle leve op til deres FN-forpligtelser, for Danmark lever fuldt op til alle afgivne løfter, og Danmark er blandt de fem lande i verden, som leverer mindst 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand.

Han svarede Pia Adelsteen, at der er 4½ EU-lande, der lever op til målene, nemlig Sverige, Danmark, Luxembourg og Holland, mens Belgien er på vej. UK har hævet deres udviklingsbistand.

Udviklingsministeren sagde til Lone Dybkjær, at det nok er den katolske kirke, der modarbejder disse ting, og kirken står stærkt i lande som Polen, Malta og Irland, så selvfølgelig får vi en udfordring derfra. I EU-kredsen er Danmark sammen med Sverige de lande, der indtager den mest progressive holdning.

Lone Dybkjær gjorde opmærksom på, at hun mente, Danmark svigter ved at skære ned i udviklingsbistanden.

18. Skat og udvikling

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

KOM (2010) 0163

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 53)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

19. Arbejdsdeling mellem lande (Cross-Country Division of Labour)

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

KOM (2010) 0159

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 55)

Udvalgsmødereferat:

EUU Alm. del (09) – bilag 406 (side 1002, senest behandlet i

EUU 7/5-10)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

Lone Dybkjær spurgte, hvordan det går med arbejdsdelingen.

Udviklingsministeren mente ikke, arbejdsdelingen var på et tilfredsstillende niveau. Der vil være behov for mange flere drøftelser. Han nævnte, at han havde haft en drøftelse med udviklingskommissæren, og der var ved at udvikle sig en fælles forståelse for, at der er behov for arbejdsdeling.

20. Orienteringsdebat om kønsaspektet og udvikling med udgangspunkt i udkast til EU handlingsplan for ligestilling og kvinders muligheder i udviklingssamarbejdet 2010-2015

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 57)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 1004, senest behandlet i EUU 7/5-10)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

Lone Dybkjær spurgte med henvisning til side 58 i samlenotatet, hvilket medlemsland det er, der har ønsket at fortsætte debatten om ligestilling og udvikling.

Udviklingsministeren svarede, at det er Sverige, der har ønsket sagen fastholdt på dagsordenen

21. EU's integrerede maritime politik

– *Rådskonklusioner*

KOM (2009) 0466, KOM (2009) 0536, KOM (2009) 0538

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 1 (samlenotat side 59)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

22. Mellemøsten/Gaza

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3022+3023 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren: Gaza kommer vi også til at drøfte kort. Jeg tror, vi på rådsmødet mandag både skal drøfte EU's arbejde med adgang til Gaza, undersøgelsesaspektet samt de videre perspektiver for fredsprocessen.

Vi kan ikke udelukke, at der i forbindelse med mødet vil blive vedtaget råds-konklusioner.

EU ønsker at spille en aktiv rolle i det videre forløb, for eksempel når det gælder øget adgang til og fra Gaza. Det vil regeringen støtte op om.

Den danske regerings linje er meget klar, og vi bakker op om EU's og FN's erklæringer. Regeringen beklager kraftigt tabet af menneskeliv, vi fordømmer vold, og vi vil have en uvildig og fuldstændig undersøgelse. Danmark indkaldte som et af de første EU-lande den israelske ambassadør for at redegøre for konfrontationen. Efterfølgende har jeg drøftet sagen med en række europæiske kollegaer og også med den israelske udenrigsminister.

Når det gælder adgang til Gaza, så er regeringens holdning, at Israels blokade skal ophæves, at det er i Israels egen interesse, og at den nuværende situation kun gavner de kræfter, der vil ustabilitet og ufred. Regeringen vil aktivt arbejde for, at EU tager førertrøjen på i de kommende drøftelser i det internationale samfund om adgang til Gaza.

Endelig er det vigtigt at understrege over for Europaudvalget, at vi ikke ønsker, at konfrontationen får lov at afspore de spæde tiltag til at finde en politisk løsning på situationen i Mellemøsten. Det er en amerikansk prioritet, at drøftelsen fører os fremad, og det støtter EU meget klart op om. Jeg har med stor tilfredshed noteret mig, at både israelerne og den palæstinensiske præsident Abbas har udtrykt støtte til, at de indirekte forhandlinger fortsætter.

Per Clausen delte mange af de holdninger, der var kommet til udtryk, men spurgte, om det ikke er sådan, at det strider mod international ret, hvis en nation går til angreb på skibe i internationalt farvand. Så er der tale om piratvirksomhed, ikke om legitimt selvforsvar.

Pernille Frahm syntes, mange af de ting, der blev sagt, lød rigtigt. Bl.a. at man vil stille krav om at få en fuldstændig og uvildig undersøgelse. Erfaringerne med den slags er imidlertid rigtigt dårlige, som vi så det med Goldstone-rapporten. Hun opfordrede regeringen til at komme op i omdrejninger og sikre sig, at hvis der bliver lavet en fuldstændig og uvildig undersøgelse, så bliver den også fulgt til dørs.

Pia Adelsteen forstod, at regeringen går ind for, at man skal ophæve blokaden af Gaza, og at udenrigsministeren havde indkaldt den israelske ambassadør til samtale. Hun undrede sig over, at man kun førte samtaler med den

ene part, men ikke gjorde noget, når der blev smidt raketter ind over Israel. Det syntes hun var meget ensidigt. Hun var klar over, at man har problemer med at få fat i den anden part, men gør man noget over for Hamas? Israel siger, at når de nægter at lade cement komme ind i Gaza, er det fordi de bruger cementen til at lave tunneler, så de bl.a. kan få indsmuglet våben. Det havde Europaudvalget fået at vide, da de besøgte området.

Lone Dybkjær sagde i anledning af Pia Adelsteens indlæg, at hun syntes, det var fint, at udenrigsministeren havde indkaldt den israelske ambassadør til samtale. Hun mente ikke, man kunne betegne det, der var sket, som selvfor-svar.

Udenrigsministeren sagde, at vi hele tiden har fulgt den linje, at vi stiller krav til begge sider – ikke kun til Israel. Vi har større forventninger til Israel, som er et demokratisk land. Vi har også en bedre dialog med Israel, fordi der er diplomatisk forbindelser. EU har valgt at sige, at man ikke vil i direkte dialog med Hamas, fordi Hamas står på EU's terrorliste.

Udenrigsministeren sagde til Per Clausen vedrørende den hændelse, der var ud for Gaza, at de oplysninger, der har været fremme i pressen, generelt stiller spørgsmålstejn ved, om den israelske magtanvendelse har været proportional, men de to sider kommer med meget forskellige forklaringer. Derfor har vi den holdning, at vi skal have en uvildig undersøgelse. Med hensyn til om Israel efter folkeretten har ret til at borde et skib på åbent hav, er udgangspunktet jo det åbne havs frihed og et krav om samtykke fra flagstaten, hvis skib skal bordes. Israel argumenterer for, at landet befinder sig i en væbnet konflikt og derfor kan basere sig på de internationale standarder om lovlig maritim blokade. Udenrigsministeren ville ikke begive sig ind i et juridisk skoleridt herom, men sagde, at man ikke må anvende overdreven magt over for nogen. Som sagt må vi have det undersøgt til bunds. Det er FN's tilgang, og det er EU's tilgang, og udenrigsministeren havde koordineret sin tilgang med EU.

Udenrigsministeren sagde til Pernille Frahm, at det, der var sket på det åbne hav ud for Gaza, var et symbol på, at det hele er ved at gå op i limningen nede i Mellemøsten. Vi håber meget på, at det pres, der nu lægges, vil medføre, at der bliver åbnet op for, at ikke mindst FN-folkene kan få lov at passe deres arbejde i Gaza. Det vil blive fulgt op på rådsmødet på mandag. Vi er i en situation, hvor FN ikke kan bygge skoler, hvor børnene lærer om demokrati og kvinders rettigheder, så forældrene må sende dem til Hamas' skoler, hvor de bare lærer, at Israel er den store fjende. Det kan ikke være i Israels interesse.

Udenrigsministeren mente, der var meget at kritisere ved Goldstone-rapporten, men der har også været et meget langt forløb.

Per Clausen syntes, der var en dejlig åbenhed i det, Pia Adelsteen og udenrigsministeren sagde om, at det var rigtigt dumt, at vi ikke havde mulighed for at komme i en direkte dialog med Hamas – bl.a. for at vi kan skælde ud på Hamas. Man udelukker sig selv fra at forhandle med dem, der har magten i området. Per Clausen tilføjede, at han havde fuldstændig den samme negative holdning til Hamas som de fleste andre, men i Afghanistan taler man jo

om, at man skal begynde at forhandle med dem, man tidligere kaldte terrorister.

Pernille Frahm bakkede op om det, Per Clausen sagde om Hamas. Hun kunne ikke forestille sig, at man kunne løse situationen ved at gå fuldstændig udenom dem, der har magten i området. Derfor må man tage en diskussion om, hvordan man kommer ud af det rigide spor.

Pia Adelsteen sagde i anledning af Per Clausens bemærkninger, at hvis hun på noget tidspunkt havde sagt, at vi skulle åbne op for en dialog med Hamas, så måtte hun have udtrykt sig meget, meget dårligt. Fra hendes side var der ingen åbning over for Hamas.

Udenrigsministeren sagde, at EU's holdning meget klart har været den, at Hamas er på terrorlisten, og det gør det umuligt for EU at have en direkte dialog med Hamas, men vi har jo en dialog med det palæstinensiske selvstyre, og vi håber på, at fredsprocessen på længere sigt løser op for de problemer, der er.

23. Eventuelt

EUU alm. del (09) – bilag 417 (fælles dansk/tysk værdi-politisk initiativ)

Udenrigsministeren: Afslutningsvist vil jeg nævne over for jer, at jeg i forbindelse med mødet på mandag sammen med den tyske udenrigsminister, Guido Westerwelle, vil nævne det indspil, vi i fællesskab har fremlagt for Ashton samt de øvrige EU-udenrigsministre for at geare Europa til at agere bedre i internationale værdispørgsmål. Kernen er, at vi bør udnytte etableringen af den fælles udenrigstjeneste til at blive bedre til at reagere i de forskellige situationer, hvor de grundlæggende rettigheder kommer under pres. Det gælder i tilblivelsen af de forskellige erklæringstekster og resolutioner, hvor vi tidligere i mange tilfælde er kommet for sent ind i kampen. Men det gælder også i den løbende og åbne dialog med andre lande, som er nødvendig for, at vi forstår hinandens udgangspunkter. Vi lægger ikke op til beslutninger her og nu, men det er vigtigt, at vi tænker disse aspekter ind i tilrettelæggelsen af vores politikker og samarbejdsformer, særligt i den nuværende brydningstid for EU's udenrigspolitik.

Punkt 2. Samråd med udenrigsministeren om samrådsspørgsmål L vedr. internationale handelsforhandlinger i forhold til medicin

EUU alm. del (09) – samrådsspørgsmål L (vedlagt)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

"Ministeren bedes redegøre for, hvad den danske regering har gjort for at forhindre, at EU ved internationale handelsforhandlinger stiller krav om forlængelse af europæiske medicinalvirksomheders patenter, bedre mulighed for at tilbageholde medicin, der er i transit i EU, og krav om flere forsøg med medicin, der allerede er godkendt, eller andre krav, der kan true fattige landes og menneskers adgang til billig og livsvigtig medicin."

Per Clausen motiverede samrådsspørgsmålet, som havde baggrund i en henvendelse fra Læger Uden Grænser. Han tænkte specielt på de forhandlinger, EU har med Indien. Han pegede på, at en meget stor del af den HIV-medicin, som mennesker i de fattige lande får, stammer fra EU. Han kunne godt forestille sig, at den indiske regering kunne acceptere forringelser med hensyn til medicin, hvis den fik noget andet i stedet for.

Udenrigsministeren: Lad mig indledningsvis redegøre for den handelspolitiske ramme, som spørgsmålet ligger indenfor. Kommissionen fik i 2007 mandat af Rådet til at forhandle en bilateral frihandelsaftale med Indien, som er en af verdens største producenter af billig generisk medicin. Kommissionen forhandler i øjeblikket en række bilaterale aftaler, hvor foreløbig forhandlingerne med Sydkorea, Centralamerika og Andinlandene er afsluttet. EU har i forhandlingerne lagt vægt på, at aftalerne fuldt ud lever op til WTO's regler og peger i retning af en senere multilateralisering.

Mandatet til Kommissionen omfatter naturligvis liberaliseringer inden for handel med varer og tjenesteydelser samt en lang række andre emner, der også er en del af WTO's felt, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder. Patentrettigheder er en del af området i den såkaldte TRIPS-aftale, som indgår i WTO's aftalekompleks fra 1994. Mandatet er forholdsvis generelt og nævner ikke noget konkret af betydning for besvarelsen af spørgsmålet.

Forhandlingerne om afsnittet om intellektuelle ejendomsrettigheder i den kommende frihandelsaftale er endnu ikke særligt fremskredne, så der er endnu ikke noget håndfast at forholde sig til. Derfor vil jeg gerne allerede nu understrege, at der ikke er nogen risiko for, at Indiens interesser i forhold til produktion og eksport af generisk medicin vil være truet – en frihandelsaftale er en aftale mellem to frie og selvstændige parter, og begge parter skal naturligvis være enige om indholdet, før aftalen kan indgås.

Hvad er det så for principper, som Kommissionen forhandler ud fra? For det første er det på ingen måde hensigten at forhindre Indiens produktion og eksport af

lovligt fremstillet, billig generisk medicin. For det andet må det er heller ikke bringe de fattigste landes adgang til lovligt fremstillet generisk medicin i fare. Det er vigtigt at få understreget.

Tværtimod har Kommissionen foreslået en bestemmelse om at sikre, at aftalen ikke begrænser Indiens frihed til at fremstille og eksportere livsnødvendig medicin i overensstemmelse med TRIPS-aftalen og Dohaerklæringen om TRIPS og offentlig sundhed, specielt gennem tvangslicensiering.

Kommissionen arbejder endvidere for, at både udviklere af nye produkter og producenter af generisk medicin kan operere i et retssikkert og ikke-diskriminatorisk miljø. Der skal naturligvis være garanti for et rimeligt beskyttelsesniveau for udviklerne, og beskyttelsesniveauet skal kunne håndhæves på rimelig vis.

Uden denne beskyttelse ville der ikke være et incitament til at udvikle nye produkter, der efterfølgende kan danne basis for en parallel produktion af billig kopimedicin. Beskyttelsen er derfor også i forbrugernes interesse.

Handelskommissær Karel de Gucht har i et brev til Læger Uden Grænsers eksekutivdirektør i Geneve den 25. maj 2010 fremhævet denne EU-tilgang til forhandlingerne med Indien.

Kommissionen støttes fuldt ud af regeringen, som fortsat vil arbejde for, at de fattige lande sikres forsyninger af billig, livsnødvendig medicin, samtidig med at retighedshavernes legitime interesser respekteres. Dette har jeg givet udtryk for ved flere lejligheder, herunder over for det danske Læger Uden Grænsers. Der skulle på det grundlag ikke herske nogen tvivl om regeringens holdning.

Spørgeren rejser tre konkrete tekniske delspørgsmål, som hver især hører under andre ministre – henholdsvis økonomi- og erhvervsministeren, skatteministeren og indenrigs- og sundhedsministeren – men lad mig forsøge at besvare disse så godt jeg overhovedet kan.

Det første delspørgsmål drejer sig om, at Kommissionen skulle stille krav om forlængelse af patentrettighederne, underforstået med den konsekvens at Indiens muligheder for at fremstille og eksportere billig kopimedicin herved svækkes. Det er oplyst over for Udenrigsministeriet fra Patent- og Varemærkestyrelsen, som er ansvarlig myndighed for dette spørgsmål, at det ofte tager mere end 5 år at opnå markedsføringstilladelse til lægemidler, bl.a. på grund af undersøgelser for bivirkninger. Der har derfor vist sig behov for at forlænge gyldighedsperioden for lægemiddelpatenter for derved at sikre, at den effektive beskyttelsesperiode er tilstrækkelig lang til, at der er incitament til innovation, forskning og udvikling. I sidste ende er dette med til at styrke kvaliteten af patientbehandlingen.

Desuden er reglerne om certifikater til forlængelse af patentbeskyttelsestiden for lægemiddelpatenter en del af EU's *acquis*, der normalt er Kommissionens udgangspunkt i forbindelse med handelsforhandlinger.

Endelig vil forhandlingsresultatet, som jeg tidligere har været inde på, naturligvis være en løsning, som også Indien har accepteret, og jeg er sikker på, at Indien og Kommissionen når frem til et resultat, som er fornuftigt balanceret også på dette punkt.

Det andet delspørgsmål går på, at Kommissionen skulle stille krav om bedre muligheder for kontrol af generisk medicin i transit gennem et EU-land. Også her baserer jeg mit svar på oplysninger, som Udenrigsministeriet har indhentet fra ressortmyndigheden, som i dette tilfælde er SKAT. Det er ikke nogen ny problemstilling, og den har egentlig ikke noget med forhandlingerne om frihandelsaftalen at gøre.

EU's toldforordning har bl.a. til formål at beskytte legitime interesser hos producenter og rettighedshavere, men i lige så høj grad at beskytte forbrugernes sundhed og sikkerhed. Med henblik på det kan toldmyndighederne f.eks. kontrollere varer i forbindelse med import, eksport, genudførsel og transit. Fra indisk side har man allerede igennem et års tid kritiseret myndighedernes indsats i forbindelse med intellektuelle ejendomsrettigheder i EU.

Problematikken blev første gang rejst efter en fælles EU-kontrolaktion over for forfalskede lægemidler, hvor samtlige 27 medlemslande deltog i en 2 måneder lang aktion, der blev afholdt i perioden 15. oktober til 15. december 2008. Under aktionen blev fire forsendelser, som mistænkte for at krænke visse patentrettigheder og dermed for at være forfalskede, stoppet af de hollandske toldmyndigheder. De omhandlede lægemidler var i transit i Holland på vej fra Indien til Sydamerika og Afrika og viste sig efterfølgende at være lovlige.

Under aktionen blev der i øvrigt stoppet 34 mio. ulovlige og forfalskede piller – herunder bl.a. forfalsket antibiotika, malariamedicin, kolesterolsænkende medicin, smertestillende medicin samt potenspiller. Under et enkelt beslag blev der bl.a. stoppet 600.000 forfalskede malariapiller, som var i transit i EU fra Indien til Togo.

For at imødegå den omhandlede kritik af de få sager fra 2008 samt for at sikre EU's forpligtelser overfor WTO – samt fastholdelsen af EU's prioritet af at støtte udviklingslandenes behov for nem og billig adgang til medicin – tog Kommissionen i løbet af 2009-2010 flere initiativer for at forhindre lignende sager i at opstå igen. Under alle omstændigheder er skadevirkningen for modtagerlandene en forsinkelse på en måneds tid, og det er da en ringe omkostning for at sikre, at de ikke modtager ulovlig og dårlig, ja måske virkningsløs eller livsfarlig kopimedisin.

Det kan derfor måske undre, at Indien nu har bedt EU og Holland om konsultationer i WTO, men det har man valgt, så Kommissionen vil i den kommende tid forhandle specifikt med Indien om problemet, og også her har jeg stor tillid til, at spørgsmålet løses i mindelighed, og at det derfor ikke bliver et problem i forhold til frihandelsaftalen.

Det sidste delspørgsmål hører under Lægemiddelstyrelsen og går på, at EU skulle stille krav om flere forsøg med medicin, der allerede er godkendt. Her er det oplyst over for Udenrigsministeriet, at det i mange tilfælde kan være både sagligt og lægeligt velbegrunder at anmode om flere forsøg for visse produkter, f.eks. hvis godkendelsen på et tidspunkt ønskes udvidet til at gælde anden brug, end det oprindeligt var tiltænkt, f.eks. hvis produktet også ønskes godkendt til behandling af børn, men hidtil kun har været godkendt til voksne.

Jeg er sikker på, at Kommissionen i forbindelse med forhandlingerne ikke vil ønske at stille krav om unødvendige yderligere forsøg, da det som sagt ikke er Kom-

missionens hensigt at stille hindringer i vejen for legitime forbrugerinteresser i de fattigste lande. På den anden side kan vi jo heller ikke have, at produkterne anvendes forkert eller har fatale følger. Så heller ikke her frygter jeg, at resultatet af forhandlingerne i sidste ende vil være til skade for forbrugerne – tværtimod.

Sammenfattende kan jeg derfor med god samvittighed erklære, at der efter regeringens opfattelse ikke er fare for, at de fattige landes adgang til billig, livsnødvendig medicin skulle være truet i forbindelse med forhandlingerne om frihandelsaftalen med Indien, sådan som spørgeren frygter.

Jeg har også noteret mig med tilfredshed, at Indiens handels- og industriminister, Anand Sharma, deler min opfattelse, da han i et nyhedsbrev fra organisationen International Centre for Trade and Sustainable Development den 24. marts 2010 udtaler, at han ikke mener, at Indiens blomstrende farmaceutiske industri vil blive skadet af den frihandelsaftale, som EU og Indien er ved at forhandle. Det må jo betyde, at heller ikke fattige landes interesser vil lide skade.

Afsluttende vil jeg gerne for fuldstændighedens skyld minde om, at EU's fælles handelspolitik efter Lissabontraktatens ikrafttræden er blevet et anliggende, hvortil Europa-Parlamentets medvirken nu er påkrævet. Det vil sige, at Parlamentet skal godkende – på lige fod med Rådet – de handelsaftaler med tredjelande, som Kommissionen forhandler på plads. Så udover at forhandlingsresultatet skal godkendes af Rådet, hvor Europaudvalget naturligvis som hidtil vil blive holdt underrettet om processen, skal EU-parlamentarikerne også involveres. Og det ville undre mig, hvis de spørgsmål, som spørgeren har rejst i dette samråd, ikke også skulle interessere parlamentarikerne. Det vil være ekstra garanti for, at den danske linje bliver holdt.

Per Clausen mente, at udenrigsministerens indledende og afsluttende bemærkninger var beregnet på at berolige ham, men syntes, det konkrete indhold bekræftede, hvad Læger Uden Grænser siger der foregår i forhandlingerne. Derfor spurgte han, om det er den danske regerings holdninger, at hvis man forlænger patenter, så må det ikke få nogen betydning for muligheden for at tilbyde billig HIV-medicin til de fattigste lande i verden?

Han forstod, at tilbageholdelse af medicin, der er i transit, i givet fald skal ske på en sådan måde, at forsinkelsen bliver minimal.

Han spurgte, om det er udenrigsministerens opfattelse, at det er ubegrundet, når Læger Uden Grænser er nervøse for, at krav om gentagne undersøgelser af medicin, der én gang er godkendt, kan føre til leveringsvanskeligheder i forhold til de fattigste lande i verden.

Endelig spurgte han, om udenrigsministeren er fuldstændig overbevist om, at vi kan være sikre på, at den indiske regering ikke vil prioritere de indiske interesser højere end de fattigste landes adgang til medicin, hvis Indien får tilbudt kompensation.

Udenrigsministeren gentog, at både de fattige lande og de velstillede lande må være interesseret i, at der forskes i og udvikles nye lægemidler, som gør,

at man kan blive helbredt for sygdomme ved hjælp af ny medicin uden bivirkninger. Da forskning og udvikling er meget omkostningstungt, må der være en mulighed for at patentere, og der må være en beskyttelsesperiode for patenterne. Normalt varer patenter 20 år, men godkendelsesproceduren tager ofte meget lang tid, bl.a. fordi der stilles fornuftige krav om, at der ikke må forekomme bivirkninger. Derfor må man se på beskyttelsesperiodens længde.

Udenrigsministeren pointerede, at det også er i de fattige landes interesse, at der udvikles nye lægemidler. Ellers ender det bare med, at der er en masse produkter, der ikke bliver udviklet, fordi der ikke er penge i det for lægemiddelindustrien.

Med hensyn til gentagne undersøgelser er det regeringens holdning, at man ikke skal lave chikaneundersøgelser, men man skal have sikkerhed for, at lægemidlet ikke bliver solgt til nogle, der ikke kan tåle det. Det kan f.eks. være børn, når det drejer sig om et lægemiddel, som er udviklet til voksne.

Udenrigsministeren var overbevist om, at Indien har en blomstrende farmaceutisk industri, der laver billig kopimedicin, så hvorfor skulle Indien gå med til noget, som vil bremse den?

Udenrigsministeren var altså ikke bekymret for det spor, der er lagt fra Kommissionens side. De ord, hun sagde til indledning og i slutningen, var ikke kun for at berolige Per Clausen, men fordi hun mente dem.

I øvrigt pegede hun på, at sagen vil komme op igen i Europa-Parlamentet.

Per Clausen gjorde opmærksom på, at udenrigsministeren faktisk siger, at vi går efter at få en længere patentperiode. EU prioriterer altså hensynet til lægemiddelindustrien højere end hensynet til at levere billig medicin til de fattigste lande. Han mente, Indien har en interesse i at komme ud af forhandlingerne på en måde, som er gunstig for Indien, hvilket ikke behøver være gunstigt for de fattigste lande.

Når sagen kommer op i Europa-Parlamentet igen, kan man håbe på, at der kommer en offentlig debat om sagen.

Udenrigsministeren gentog sine argumenter og sagde, at det ville blive de fattigste lande, der kom til at betale prisen, hvis der ikke udvikles nye lægemidler.

Per Clausen gjorde opmærksom på, at lægemiddelindustrien ikke udvikler lægemidler til de fattige i udviklingslandene, men lægemidler, som de kan tjene penge på, nemlig til de velstående patienter i industrilandene.

Udenrigsministeren måtte konstatere, at hun simpelt hen var uenig med Per Clausen.

Mødet slut kl. 13.57.

Ref.: BE/its